

Ben henüz “Kuranda miras” konusunu çalışmadım. Çünkü hem önceliklerim arasında değil, hem anlayabilecek yeterli konsantrasyona sahip değilim. Şu an için hayatımda bir miras taksimi durumu söz konusu değil. Yaşayamadığım ayetleri iyi anlayamayacağımı düşünüyorum. Örneğin, Bakara suresinin 282. ayeti’ni bir arkadaşşımdan borç isteyeceğim zaman çok daha iyi anladım. Ancak, “Misafir yazılar” bölümünde yer alan, bir okuyucumdan gelen bu yazıyı sizlerle paylaşıyorum.

Bu yazı aracılığı ile bir önerimi sizlerle paylaşmak istiyorum. Eğer Kuran çalışşıyorsanız, bulgularınızı muhakkak derli toplu bir makale olarak yazınız. Bulgunuz eksik olabilir, yanlış olabilir; fakat bunları yazıya geçirmek çok değerli bir çaba. Çünkü, “kalemle yazmayı öğretti” vurgusunun sonuçlarından birisi de bu belki. Zihinde olan bir şey yazıya geçirilirken olumlu anlamda eviriliyor, daha tutarlı ve derli toplu bir hal alıyor. Yazı kişisel tarihinize not düşmektir. Kuran çalışşıtığınız o dönemde neyi niçin o şekilde düşündüğünüzü öncelikle kendiniz için not etmek çok faydalı. Daha önce gittiğiniz yolları tekrar boş yere yürümenizi engelleyici bir yönü var yazmanın.

Öte yandan bir uyarım olacak. Yazılarınızı sosyal medyada heba etmeyin. Bu çok yanlış ve zehirli bir yöntem. Sosyal medyada yazmanın suyun üstüne yazmaktan hiç bir farkı yok. Üç gün sonra kendi yazdığınızı bulamşıyorsunuz ki başkaları bula! Sadece “büyük veri” için araç oluyorsunuz o kadar. Yazılarınızı muhakkak kendi arşivinizde saklayın. Eğer birileri ile paylaşmak istiyorsanız ücretsiz bir blog açarak kolaylıkla insanlara sunabilirsiniz.

Miras ayetleri ile ilgili bir yazı -kuranincelemesi.org okuyucusu tarafından yazılmıştır-

Nisa11,12,176 ayetlerine göre miras paylaşımını araştırmalarım neticesini (değerli bilgilerinize katkı sağlamak amacıyla) paylaşmak isterim.

1. Nisa 11, eşin olmadığı durumları ifade eder.(dikkat edin hiç eşten bahsetmez.)
2. Nisa 12 Eşin olduğu durumları ifade eder.

3.eşin olmadığı durumda annababa varistir.(Nisa 11 i dikkatli okursanız,"annebabası varis olunca" ifadesi geçer.ve eşten hiç bahsetmez."

4.eşin olduğu durumda annababaya miras zorunluluğu yoktur.(bu zorunluluk ifademi açıklayacam inşallah)(Nisa12de eşten bahseder fakat annababa hiç geçmez)

5.çocuk yoksa kardeşler mirasçıdır.çocuk varsa kardeşlere miras bırakma zorunluluğu yoktur. (Nisa 11 de dikkat edin çocuklara mirastan bahseder "çocuk yoksa" ifadesinden sonra kardeşlerden bahseder.)

6.kısaca dört ayrı kurum düşünün,çocuklar,eş,annebaba,kardeşler

Öncelik eş ve çocuklarıdır.

Eş yoksa annababanın miras hakkı vardır.

Çocuk yoksa kardeşlerin miras hakkı vardır.

Eş ve çocuklar varsa,zorunlu oranlar ödenince anne baba kardeşlere de pay verilebilir.(öncelik eş ve çocukların zorunlu paylarıdır) (ayrıca Nisa suresinde bir çok ayette hazır bulunanların,yetimlerin,yoksulların faydalandırılmaları söylenir)

7.verilen oranlar kesin çizgi değil,asgari sınırdır.(Nisa13?)

Dikkat edin,kişilerin miras bırakmada çekindikleri kişiler için sınırlar belirgindir.

İkiden fazla kız için veya bir kız için oran vardır fakat bir,iki veya daha fazla erkek için hüküm yoktur.

Yani bu hükümler ÖNCELİKLE hak iddia edemeyecek kişiler için(kız çocukları,eş,anne)haklarını korumak için miras paylarıdır. Zaten insan mirasını erkek çocuklarına bırakmaya meyillidir.

8.peki Nisa 11 ile 176 arasında bir çelişki var mı?

“Kelale”nin kimleri kapsadığına az sonra bakalım,zaten buna gerek kalmayacak.

Nisa 11 “kelanenin kardeşi varsa 1/6 hakkı var,”der

Nisa 176 da “kelalenin çocuğu yok,kardeşi varsa 1/2 hakkı var” der.

Peki zaten “kelale,çocuğu yok” demekti.

İki ayet neden farklı?

1. Nisa11 kişinin eşinin olduğu durumları kapsıyor demiştik.Nisa176 ise eşinin olmadığı durumu kapsar.(eşi ve çocuğu yok.)(bu senin kuruntun diyebilirsiniz,okumaya devam edin lütfen)

2.Nisa 11 de “erkek veya kadın, kelaleye VARİS KILINIRSA”

İfadesi burda eşin sağ olduğunu(kadın kocaya miras bıraktıysa veya koca kadına miras bıraktıysa) kanıtlıyor.

Meallerde “kelale erkek veya kelale kadın miras bıraktıysa” çevirisi yanlıştır kanaatindeyim. Çünkü aynı kelimenin geçtiği ayetlerden birisine bakalım.(7/128)(yûrisü)onu VARİS KILAR(arapça gramer bilenler hatalıysam düzeltebilir)

Yûrasü=varis kılınmak

yûrisü=varis kılmak

Yerisü= varis olmak

(19/63)nûrisü=varis kılarız

(19/40)nerisü=varis oluruz

Kısacası ayette geçen kadın veya erkek, mirası bırakan değil,miras bırakılındır.

3.diğer 3 ayette “miras bırakır” diye ifade yok.

Kişinin “terk etmesi” ifadesi geçiyor.

4.ayrıca Nisa11 in devanında kelale nin kardeşinden bahsederken “onun kardeşi” ifadesi var.

“Kelale kadın veya erkekse O İKİSİNİN KARDEŞİ varsa” demesi gerekirdi.

Yani”kadın veya erkek, bir kelaleye mirasçı kılınırsa ve ONUN(kelalenin) kardeşi olursa....”meali uygun olup buradan da kelalenin çocuğunun olmayıp eşinin sağ olduğunu anlayabiliriz.

Nisa176 da ise kelale nin hem çocuğu hem de eşinin olmadığı,böylece kardeşlere yüksek oran kaldığı belli olur.

Demek istediğim,ayetin meali;

Kadın veya erkek,kelaleye mirasçı kılınırsa ,ve onun(kelalenin) kardeşi varsa..

(doğru meal budur kanaatindeyim.

Kealeye mirasçı olan kadın ise karısı

Erkek ise kocasıdır.

Nisa176 da Kelalenin tarifini vermiş kanaatindeyim(çocuk yok,kardeş var)

ASLINDA,Nisa11,12 ışığında şu teori kabul edilince,

“eş ve çocuklar önceliklidir.

Annebaba ancak eş olmazsa (zorunlu) mirasçı olur.

Kardeşler ancak çocuklar olmayınca (zorunlu) mirasçı olur.”

Bu taktirde Nisa11 de KELALE nin anlamını bilmeye bile gerek kalmıyor.bakın kelale yerine kişi desek anlam ne oluyor.

Kişiye kadın veya erkek mirasçı kılınırsa

(eş mirasçı)

Kardeşi varsa(çocuksuz demekki çünkü kardeşi mirasçı oldu.)

Eş1/8. Kardeş1/6

Nisa176.

Kişinin kardeşi varsa(eşten bahsetmiyor,

eş yok,çocuk yok)

Kardeş 1/2

Son olarak, ayetlerdeki oranlar sınırdır.

Örneğin,bir kişinin eşi,3 kızı,annesi,kardeşi var

Eş ve çocuk olduğu için anne ve kardeş mirasçı değildir.(eş ve çocuklarına zorunlu payları verilince annababa kardeşlere de isteği ölçüsünde veya eşit olarak pay verilebilir kanaatideyim(Nisa7 doğrultusunda)

Çocuklar 4/6 yı paylaşır. Eş 1/8 alır.

Bunlar zorunludur.kalan kısımları ister kızlarına fazla verir.ister eşine ister anne baba kardeşlere eşit paylaştırır)?

Kişinin 3 erkek çocuğu olsa burada yasal sınır(4/6) yoktur.çünkü zaten kişi mirasını erkek evlatlarına bırakmaya meyillidir.(tabi ki eşinin payını (1/8)verdikten sonra,erkek evlatlarına bütün mirasını bırakabilir.zaten de öyle yapar.)

Sadece erkek ve kız evlatların olduğu zaman kişi erkeğe ne veriyorsa kıza da yarısını vermek zorundadır.Böylece kızların hakkı korunmuş olur.

Kombinasyonlar fazla,sizden soru gelirse bu kombinasyonları yazmaya çalışırım inşallah

Tek sorun şu kalıyor,

İki kız çocuk varsa oran yok.(Nisa11)

İkiden fazla kız kardeş varsa oran yok(Nisa176)

(Nisa11 ve 176)yı dikkatli okursanız çocuklar ve kardeşler benzer konumda pay

edilmişler.

Bunun içindir ki iki kız çocuk,iki kız kardeşin gibi2/3,(Nisa11)

İkiden fazla kız kardeş ise ikiden fazla kız çocuk gibi 2/3 pay edilir(Nisa176). şeklinde ayetlerin birbirini tamamladığı kanaatindeyim)

En doğrusunu rabbimiz bilir.

